

SOLIA

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL-ȚĂRĂNESC

Redacția și Administrația:

— Orăștie Str. Gh. Barbu Nr. 1. —

Apare săptămânal sub îngrijirea unui comitet de redacție

Director: Dr. Alex. Herlea

Abonamente:
pe 3 luni . . . 20 lei pe 6 luni . . . 60 lei
pe 1 an . . . 120 lei pentru inst. și Aut. 500 lei
Exemplarul 2 lei

Onor-Biblioteca centrală a Asociației SIBIU

Pe drumul conștiinței.

Când ne-am hotărât să plecăm la drum cu acestă gazetă, ne-am dat seama că suntem datori cu o explicație precisă opiniei publice, pentru a fi primiți cu încredere, ce-o revendicăm, pe seama cauzelor politice, în serviciul căreia ne-am pus.

Organizația partidului național-țărănesc din județul Hunedoara și-a pierdut președintele prin solidarizarea dlui Dr. Aurel Vlad cu mișcarea dlui Dr. Alex. Valda-Voevod. Deodată cu acest eveniment organul oficial al partidului nostru „Solia Dreptății”, nemai urmând politică oficială, ci servind interesele mișcării Valdiste organizată noastră județeană a hotărât scoaterea acestei gazete sub titlul de „Solia” continuare a gazetei „Solia Dreptății” ca organ oficial al partidului național-țărănesc.

Aceasta formează desigur numai o consecință și o concretizare a unui proces sufletesc ce se desfășoară în sănul partidului național-țărănesc, în general și în sănul organizației noastre județene în special.

In sănii partidului național-țărănesc acțiunea dlui Alex. Valda-Voevod a produs o imensă durere, căci ea ducând la o evidentă ruptură în partid, deserveste de-o potrivă și interesele Ardealului și cărui președinte a fost, și interesele partidului național-țărănesc a cărui vice președinte — a fost, — dar mai cu seamă deserveste interesele Țării căci prin acțiunea sa slabă este principiul autorității, — pe care pretinde să-l servească tocmai dl Valda.

In județul nostru ruptura a produs o durere îndoioată, — căci între membrii partidului nostru și dl Dr. Aurel Vlad era o colaborare intimă care ne-a legat sufletește. — Dl Dr. Aurel Vlad a refuzat să înțeleagă comandamentele sufletești ale unei intime colaborări de peste 40 de ani cu fostii săi tovarăși de luptă din vremuri grele — și a crezut că este conform conștiinței Domnei Sale să urmeze calea atâtă de de dl Dr. Alex. Valda-Voevod. — Orl cât va fi însă de tragic un divorț politic el trebuie să se producă atunci

când izvorește din îndemnuri superioare ale inimii și ale mintii.

Trebue să recunoaștem că în politica României Mari în nă s'a pus nici odată mai mult ca astăzi o problemă de conștiință. —

Noi cei cari am rămas credincioși politicei partidului național-țărănesc și disciplinei de partid credem că suntem pe calea bună căci indicațiunea drumului nostru am primit-o din adâncul conștiinței și convingerii noastre neprecupește. Credem că noi suntem pe calea adevărului, — și avem convingerea, aproape certitudinea că dl Valda se sfâră pe-o cale greșită și contrară intereseelor ce-ar trebui să servească pentru propășirea și consolidarea Țării noastre scumpe, — a României de mâine.

Acestea toate însă nu însemneză că lupta noastră să nu o așezăm pe un plan superior al discuțiunilor civilizate.

Noi vom căuta cu ori ce sacrificiu și abnegare să menținem nivelul ridicat al ideilor și programului ce servim, și ne vom feri de-a măștora luptă în patimă.

Suntem conviști că aceasta este ținuta demnă de ori cine se pune în serviciul unei idei, și vrea să-i devină un servitor sincer și adevărat — Si avem totă speranță că vom găsi înțelegere la cel delă cari o aştepțăm. —

Iată cu ce gânduri ne găsim pe drumul conștiinței noastre cele mai curate.

Dr. Alex. Herlea.

Liberalii vor înființarea unui minister nou.

Ministrul Manolescu Strunga a cerut dela consiliul de miniștri, că acesta să hotărască înființarea a unui nou minister numit ministerul economiei naționale. Se vede că mai este vreun fruntaș liberal, că nu este încă ministru și de aceea se încearcă înființarea unui minister. Iar țara-l plătește lefurile sute de milii!

Cetați „SOLIA”

Comunicat.

In gazeta personală a d-lui Dr. Aurel Vlad „Solia Dreptății” din 11 Aprilie 1935 a apărut o „convocare” a comitetului executiv a partidului Național Țăr. din județ pentru ziua de 16 Aprilie.

In legătură cu aceasta aducem la cunoștința tuturor membrilor comitetului executiv, că convocarea acestui comitet nu are cadrul să o facă decât președintele organizației județene, ori d-lui Dr. Vlad i-să retras dreptul de a conduce organizația noastră și cu conducerea provizorie acestei organizații a fost încredințat dl deputat dr. Victor Deleu, de i nimeni în afară de dl. dr. Victor Deleu, nu are dreptul să convoace aceasta ședință.

Astfel convocarea în circumscripție este ușoară și neavenuță, care nici nu va putea aduce vreo hotărâre validă și obligatorie.

Deasemenea atragem atenția tuturor membrilor partidului nostru, că în conformitate cu hotărârea din 30 Martie a. c. a Comitetului Regional, ori cine va contraveni disciplinei de partid, va fi sancționat în conformitate cu prevederile Statutului partidului.

Pentru organizație:
Dr. Iustin Pop,
vice-președinte.

Cu cine mergem!

Români de pe plaiurile, dea'urile și văile Hunedoarei să fiți la datorie.

Așa vă poruncește Iuliu Maniu și porunca lui trebuie urmată de toți fără cărtire, căci porunca lui e sfântă pentru orice ardelean. De patruzeci de ani acest luminat conducător muncește fără întreupere, zil și noapte, numai pentru binele nostru și nici odată pentru el.

Dar oare cine nu-l cuaoaște și oare cine nu-l știe în acest Ardeal?

Azi partidul nostru este îndurerat: doi bărbați cu trecut glorios dr. Aurel Vlad și dr. Valda Valvod, fără să vă întrebe pe voi au părăsit partidul condus cu atâtă înțelucidie de d-nul Ion Mihalache și s-au despărțit de Iuliu Maniu. Vreau să facă alt partid.

Noi rămânem la matcă. Nu ne pășim partidul căci nu avem de ce! El este condus cu pricere și demnitate de dl Ion Mihalache, care a alcăut un program de guvernământ care trebuie împlinit spre fericirea țării.

Cel cari azi vreau să facă un nou partid, fac o greșală pe care ei vor regreta-o în primul rând.

Greșală smarnică, greșala care ne îndureră și pe noi dar pentru care nu vom sta în loc bocindu-ne și plângând, ei vom merge înainte și vom lupta sub comanda dlui Ion Mihalache și a colaboratorilor săi Iuliu Maniu, M. Popovici, cr. N. Lupu și alții, pentru că așa ne cere cinstea și să reține interesele țării.

37173.

Două declarații lămuritoare.

Cuvântările d-lor Ion Mihalache și Iuliu Maniu la adunarea din Sibiu

La marea adunare a partidului național-țărănesc din Sibiu care-a avut loc în 31 Martie a. c. d-nii Ion Mihalache și Iuliu Maniu au făcut importante declarații politice în legătură cu acțiunea d-lui Vaida, — din cari se poate vedea lămurit întreg substratul acestei acțiuni. — Spre marea lor rușine vădită d-lui Tilea au voit să împiedice pe marii noștri bărbați să-și spună cuvântul, oprindu-i să iese din hotel, însă poporul a sărit în ajutorul lor și le-a aplicat celor ce-au îndrăznit față de dñi Mihalache și Maniu, corecțunea ce-o merită.

Declarațiile d-lui Mihalache

Știm că la Sibiu coace o bubă și a venit vremea să o tăiem. M-am străduit întâi, să fac pace prin bună înțelegere, căci nu voiam să văd partidul în două. Dar ceiace am văzut aici, nu mai este o bubă.

Dar știm să punem ordine și să treacem peste piedici, cum au fost cele de azi dimineață. Vrem ca țărănește risipită să o adunăm sub un steag, sub o disciplină, sub un crez. Nu este partidul lui Iuliu Maniu, nici al lui I. Mihalache, nici al lui Al. Vaida Voevod, nici al lui Mihai Popovici. Noi toți suntem datori să mergem după el și nu el după noi.

Ce înseamnă acest stat? Că populația de 82 procente țărani să capete o grije specială. Astăzi toate statele sprijină pe producătorii lor. Așa trebuie să facem și noi cu țărănește noastră. Statul român trebuie să capete armătură nouă, pentru inițiativele programului partidului național-țărănesc. Din țărănește risipită, să facem una organizată. Să înlăturăm pe intermediari, fie ei români, fie minoritari. Iar pe drumul acesta mergem mai repede decât cu *numerus valachicus*.

Acum, citeșc însă într-o gazetă că ar fi existat o divergență de program. Nu este adevărat. Au fost numai chestiuni de felul celei de la Sibiu. Este rufuzul d-lui Vaida de a convoca comitetul provincial. Au fost intrigă mărunte.

Cred că și d. Vaida, în orele de odihnă, când trage din pipă, este gata să arunce la cos *numerus valachicus*, dacă am fi dispusi să dăm unele satisfacții d-lui Tilea. Căci, d-lor, d. Alex. Vaida rămâne patriot nu de formule, ci prin cloicotul săngelui său, cum este și d. Iuliu Maniu.

Nu ne deosebește de d. Vaida ideia monarhică în structura și aspirațiile ei. Întreg partidul este dinastic ca exponent firesc al acestei țărănești și din convingerea noastă proprie nestrămută. Întreg partidul respectă și iubește pe M. S. Regele și-i dorește ani mulți de domnie glorioasă. (Sala întreagă se ridică în picioare și ovăționează strigând: Trăiască M. S. Regele!)

Aveam rege Tânăr, harnic, dotat cu mari calități și dornic de binele țării. Strânși uniți în jurul regelui, vom munci împreună să zidim nouă stat.

Declarațiile d-lui Iuliu Maniu

Câtă durere a provocat în sufletul meu când căi oameni au îndrăznit să împiedice astăzi drumul d-tale. Dați-vă să iau ce s-a întâmplat. Constația poporului i-a luat cu esalt, dând în lături piedicile. Le mulțumim. Să se știe că vom da înălături cu asalt, pe oricine îți va sta în cale. Nu este putere pământescă, care să împiedice dreptatea noastră.

Rugămintea mea este să mergi înainte. Ai la spate o armată, care trebuie dusă la biruință.

Chiar pe dvs. și pe toată lumea din

Ardeal o rog, precum 90 de ani a ascultat de poruncile partidului național, tot așa să asculte și azi de aceste porunci.

Noi am făcut țara românească. Noi trebuie să fim stăpâni în ea. Dar nu suntem. Stăpâni sunt bancherii și mari abrațanți.

Ce v'âm spus oare sub stăpânirea ungurească? Am spus că nu este dreptate. Că în Ardeal sunt stăpâni străini. Limba noastră stă la ușă sau pe prag. Băieți de români nu pot merge la școală. Românul ară brazdă străină. Atunci v'âm zis: „Vă cerem să ne ascultați. Dacă ascultați vă facem țara românească și vom face să fie stăpână limba românească. Am spus apoi: veniți cu noi, căci dacă veniți vom reuși să împărtim moșii latifundiarilor și să fim stăpâni pe pământul nostru. D-vă ma' ascultați.

Și n'am rămas de minciună. Aceste plăuri sunt astăzi românești, avem limba românească, iar moșii le-am împărțit țărănilor români.

Și credeți oare dv. că această dreptate se va face cu „numerus valachicus”? Eu când aud așa ceva, mi se susțe tot sărgele în cap, fiindcă îmi aduc aminte că „valachicus” este un cuvânt de ocară la adresa p. porului românesc. Când am văzut azi dimineață căjiva domnișori și oameni beți cu o tablă pe care sta scris „numerus valachicus”, am zis:

Doamne nu da oamenilor acestora pedeapsa pe care o merită.

Să nu suferiți în satele dv. oameni care aduc acest cuvânt de ocară. Credeți că prin „numerus valachicus” punem stăpânire pe fabrici? Nu. Astăzi o poate face numai statul român. Se poate face, numai dacă punem în practică programul partidului nostru, nu scoțând afară cățiva minorități.

Conducerea economiei naționale trebuie să ia statul. De ce? Fiindcă și alte state au făcut la fel. Nu prin *numerus valachicus*, ci prin economie dirijată vom aduce la o justă repartiție a bunurilor.

Dacă e vorba de măsuri contra altora, apoi să nu fie contra celor mici.

Numerus valachicus contra minorităților, ci contra bancherilor și a fabricanților. Să nu stai cu ei la masă. Nu *numerus valachicus* contra celor mici și oropsiți, ci contra granjurilor.

S'a ales conducerea oficială a partidului nostru din Ardeal

Sâmbătă în 30 Martie a. c. s'a ținut la Cluj ședința comitetului partidului național-țărănesc din Ardeal și Banat. Cu această ocazie s'a discutat situația partidului în legătură cu plecarea dlui Vaida Voevod și s'a ales noua conducere politică a Ardealului și banatului.

Discursul d-lui Ion Mihalache

Primul a luat cuvântul d. Mihalache care, arătând că în actualele împrejurări această ședință trebuie să aibă caracterul unei constituiri automate.

Acest lucru l-am dorit, am făcut toate sfârșările ca să ajungem să avem un comitet regional reprezentând forțele partidului de pe aceste plăuri.

Bucuria ar fi fost și mai mare dacă am fi fost strânși în jurul fostului președinte al Ardealului, d. Vaida.

Când cineva a ajuns să ocupe o pagină glorioasă în istorie, orice neplăcere mi-ar fi pricinuit, eu n'ăș fi putut răspunde decât cu întreaga stima și respectul pe care-l datorez trecului și persoanei sale.

Nu e vina mea și nici a d-vs., că d. Vaida nu se află în mijlocul nostru.

D. Vaida a încercat să facă o politică personală. Într-un partid mare ca cel nostru nu se admite acțiuni personale, căci nu persoana dă sufletul partidului, ci programul.

Sunt astăzi atâtea partide legate de persoana șefului.

Sunt atâtea partide și mai ales în vechiul regat, partide al căror program este seful. Cu toate acestea ele nu trebuesc luate în mod serios, căci nimeni nu poate să asigure ca persoana care stă în fruntea lor merge pe o linie mediană și în conformitate cu interesele generale ale țării.

Cred că mai mult valorează pentru o țară a avea forțe adunate în jurul unui program, decât personalități care lansează diferite lozinci irealizabile fără a se identifica cu interesele generale.

Este fericit partidul care are această vigoare pe care o dau masele în jurul programului.

Conflictul n'are la bază programul, nici ideia națională.

Numerus valachicus e posibil să fi fost frâmantat de d. Vaida de mai multă vreme.

Dacă era vorba de o convingere de

mai îndelungată vreme d-sa ne-ar fi adus-o la cunoștință atunci când s'a făcut programul partidului.

Altul este motivul conflictului.

D. Vaida a refuzat să aplice organele statutare aici în Ardeal, amânând fără termen convocarea congresului regional.

Cauza nu vreau să știu.

Eu știu la d. Vaida pentru trecutu lui, însă cu răspunderea oficială pe umărul meu a trebuit să aleg drumul datoriei și să înlătur sentimentul prieteniei.

Să cred că cine vrea acest lucru că 45 de ani sau înțeles împreună pe chestia ideii naționale în vremuri de grea campană și ne-am despărțit tocmai acum în vremurile de azi. Să cred că cine o vrea că a foșt de acord partidul și ideia națională până la 4 Februarie și de atunci partidul a luat-o razna și d. Vaida vine să-l chemă la ordine.

D. Mihalache arată că ideia națională partidul a îmbrățișat-o în programul său, încurajând nu naționalism integral.

D. Mihalache arată că ideia națională partidul a îmbrățișat-o în programul său, încurajând nu naționalism integral.

După expoziția d-lui Mihalache, consiliul s'a constituit în ședință intimă și a procedat la alegerea noului președinte al organizației provinciale a Ardealului, în locul d-lui Vaida-Voevod.

In unanimitate a fost proclamat președinte al Ardealului d. M. Popovici.

Vicepreședintii au fost alesi d-nii: dr. Aurel Socol și Victor Deleu; secretar general, d. Gh. Crișan; secretari, d-nii: Augustin Popa și Adonis Popov; comisia de discipline, d-nii: dr. Deleu, Valentin Poruțiu, Simion Tămaj, Teodor Roxin; supleanți, d-nii: Motogna, Cornel Bianu și Gheție.

După alegerea comitetului provincial ai Ardealului, a luat cuvântul d. M. Popovici, care mulțumește pentru alegerea făcută. În continuare d-sa spune că a stat alături de d. Vaida 45 ani și consideră alegerea provizorie și vine cu ramura de maslin pentru a reda cei plecați în sănul partidului.

DE CE NU ARE DREPTUL DI VAIDA SA VORBEASCA IN NUMELE NUMERUSULUI.

Atunci când dl Vaida a umblat atâtă ca să-1 prindă și pe d-l Aurel Vlad înceată mișcare a „numerusuș” și a dat seama că are lipsă de un drapel falnic oferit în război. Toată lumea numai dl dr. Vlad n'a observat că d-l Vaida are lipsă de el, ca să-i garanteze mișcarea cu trecutul și cu numele său istoric, fiindcă majoritatea celor lăiali căruia îl înconjoară pe dl Vaida sunt oameni slabii și prăpădiți.

Poporul nostru cuminte și deștept, când vor veni pe sate cei cu „numerusuș” să le pună câteva întrebări și anume;

1. Dl Vaida dacă este în contradicție cu ce a primit să figureze în consiliile de administrație ale societăților cu capital jidovesc?

2. D-l Vaida de ce a primit de tovarăș de luptă pe d-l Mirto, un fost ministru, despre care se discută și azi dacă ar fi sau un cetățean român?, care are relații cu toate cercurile jidovești din țară, care împreună cu dl Tilea sau dus la Praga ca să caute legături pentru compromiterea d-lui Iuliu Maniu, în afacerea Skoda,

3. De ce sufere d-l Vaida, ca oamenii săi cei mai intimi Hățeganu și Tilea să ieie banii lui Iuda, figurând în nenumărate consilii de administrație îdovestite și streine?

Sau poate dl Vaida așa înțelege să aplique *numerusuș* său, ca să ieie bani îdovestite și să lovească în jidovi?

Numai vezi că astăzi s'ă creadă mutu, că banul lui Iuda nu obligă.

Si înafară de aceasta dl Vaida cu autorajul său, care este aproape întrigue mason, în frunte cu dl Voicu

Marea biruință a partidului Naț.-Țăr. la alegerile dela Ilfov.

Deși fiind în opoziție, la alegerile parțiale dela Ilfov, partidul nostru a avut un succes formidabil, șădă rezultatul:

Votăji 91.467

Gouvern 33.450

Naț. Țăr. 22.487

Conserv. 2.477

Iunian 3.771

Gh. Brățanu 19.883

L. A. N. C. 2.086

L'b. democrați 530

Național Agrarii 5.249.

Astfel că liberalii au luat total 33.450 voturi, iar opoziția 58.000 de voturi ceace însemnează că guvernul liberal a fost înfrânt cu o majoritate de 24.000 voturi,

Prof. Valer Prodan.

Cei cu „numerus Valachicus” Lămuriri pentru popor!

De bună seamă a-ji auzit și D-stră iubiți cetitorii că dl Vaida a ieșit din partidul Național Tărănesc și vrea să înfințeze un nou partid care să aibă la baze așa numitul „numerus valachicus”.

Noi suntem datori să vă spunem întreg adevărul, că de ce s-a rupt dl Vaida, de partidul nostru:

Este știut că dl Vaida era președintele organizațiilor din Ardeal și Banat. Astfel după ce s-au terminat toate congresele organizațiilor județene, trebuia să se aleagă comitetul organizației din întreg Ardealul și să se înțâlnească congresul la Cluj.

Dl Vaida însă simțindu-se slab pe poziție, deși a promis d-lui președinte Ion Mihalache în mai multe rânduri, că va convoca congresul provincial al partidului, totuș nu la convocat niciodată. Centrul partidului cerând însă convocarea acestui congres, — și de teama de-a nu rămânea în minoritate, D-l Vaida a crezut că abate privirile noastre, dacă aruncă o bombă în aer, și astfel a aruncat vorbele acelea ce se cheamă „Numerus valachicus”, susținând că numai el este adevărat patriot și vrea binele poporului român, iar ceilalți sunt în contra poporului.

Acesta-i adevăratul curat!

Dl Vaida s-a rupt de partidul nostru nu pentru „Numerus valachicus” ci fiindcă s-a temut de congresul provincial a partidului care era în majoritate pentru d-l Iuliu Maniu.

Deci când vor veni în satele voastre cei cu „Numerus” și cei cu Vaida,

Dr. Sebastian Tainic

să i întrebăți, iubiți Tărani, că d-nul Vaida de ce nu a convocat congresul dela Cluj, — că oare s-au temut partizanii d-lui Vaida că o să rămână mai prejos față de partizanii dlui Maniu?

Dar afară de această să le spuneți că ei au făcut o faptă rea pentru Ardeal și pentru Țară, când s-au desbinat pentru socoteli personale, și motive fără bază de program, căci și cântecul spune că:

Unde-i unul nu-i putere
La nevoie și la durere,
Unde's doi puterea crește
Și dușmanul nu sporește.

Astfel că-i destul de lucru slab și rușinos pentru noi, că d-l Vaida s'a despărțit de fratele său gemen Iuliu Maniu, și că a venit cu „Numerus” ca să îmbate poporul, ca să-i deie cu miere pela gură. Poporul nostru este însă mai cuminte de cum crede d-l

Vaida și soții căci el își dă seamă că „Numerus” lui Vaida nu-i isvorât din inimă și gând curat, căci atunci când a fost la putere d-l Vaida ca ministru de interne, n'ò vorbit tot aşa când au luptat studenții pentru „Numerus clausus”.

Partidul nostru național tărănesc vrea un „Numerus” adevărat și curat nu amestecat cu toși jidovii prin toate consiliile de administrație și mai ales cu jidovii cei mari dela marile industrii.

Acesta-i adevăratul curat, iubit popor, iar „Numerus” lui Vaida este numai o amăjire a voastă pentru a se acoperi alte slăbăciuni.

Dr. Sebastian Tainic

Demisia dlui Dr. Alex. Herlea dela gazeta „Solia Dreptății”.

Fără gazetele vaidiste, între care și „Patria” din Cluj au adus stirea că dl Herlea ar fi fost înălțat la conducerea gazetei „Solia Dreptății” de către dl. Aurel Vlad pentru faptul că ar fi făcut propagandă în contra lui „Numerus valachicus” și că este un mare neadevărat arătăm că este un mare neadevărat și că gazetele vaidiste cum este „Patria” vaidistă din Cluj cu reacordință au adus această știre pentru a perverti adevărul în această cauză. De altfel aceasta nu o susține nici chiar gazeta „Solia Dreptății”, — care a publicat telegrama dlui Mihalache și care a arătat situația acestei chestiuni.

Solia Dreptății susține însă că dl Dr. Herlea ar fi făcut propagandă pe sate și ar fi convocat adunări în contra lui „Numerus valachicus”. Fiind și aceasta un neadevărat arătăm că dl Herlea nici nu a convocat vre o adunare și nici nu a plecat pe sate în contra lui „Numerus valachicus”; și că această știre să datează unor intențiuni de înțigă pe care noi o cunoaștem foarte bine. Ar fi interesant să stim că „Solia Dreptății” de unde aflat că dl Herlea a convocat aceste affirmative adunări, și atunci

desigur se va descoperi toată întriga care stă la spatele acestei știri false.

In se privește plecarea dlui Herlea dela conducerea gazetei „Solia Dreptății”, arătăm că dânsul a primit telegrama de mai jos dela dl președinte Ion Mihalache și a comunicat această telegramă dlui Dr. Aurel Vlad cu scrisoarea alăturată. Tot atunci s'a dus la tipografia „Solia Dreptății”, și-a dispus personal scoaterea numelui său de pe frantispiciul gazetei.

Iată care este adevărat și nu așa cum relatează „Patria” vaidistă din Cluj, în articolul scris de chiar fostii prieteni personali ai dlui Herlea.

Telegrama dlui președinte Ion Mihalache.
Dlui Dr. Alex. Herlea Orăștie.

Binevoiți Vă rog a Vă pune la dispoziția partidului Național-Tărănesc cu gazeta „Solia Dreptății” Domnul Aurel Vlad fiind desarcinat din demnitatea de președinte al organizației Hunedoara stop până ce se va aranja noua conducere vezi asculta de directivele Dlui Victor Deleu-Ion Mihalache.

Scrisoare către dl Dr. Aurel Vlad.

Ds ale dlui
Dr. Aurel Vlad. f. ministru
Orăștie.

Am onoare a Vă transmite alăturat copia telegramei ce-am primit dela Dl

I. Mihalache președintele partidului Național-Tărănesc, prin care sunt invitat să mă pun la dispoziția partidului nostru cu gazeta „Solia Dreptății”, și constatănd că Domnia-Voastră ați dispus publicarea în această gazetă a unor articole care sunt contrari ordinului telegrafic și ordinelor telefonice ce-am primit dela dl Ion Mihalache cu profundă părere de rău sunt obligat să Vă în-

științez că până la soluționarea cauzei de către organele statutare și competente ale partidului nostru nu pot să girez acele articole.

Primiți Vă rog Domnul Ministru asigurarea stimei deosebită ce Vă păstrează.

Dr. Alex. Herlea.

Cea făcut partidul nostru ca dl Vlad să nu meargă cu Vaida.

1. Pe cale de persuasiune, de când a îscunuit conflictul Maniu-Vaida fiecare membru în parte, în conversații particulare a căutat să arete d-lui Dr. Vlad că poporul desaproba politica reprezentată prin dl Vaida și că un conducător adevărat trebuie să sesizeze aspirațiile și dorințele poporului să și plece urechea la glasul poporului, idee pe care dl Vlad a respins-o întotdeauna, susținând că șeful comandanță și poporul se supune fără discuție.

2. Majoritatea foștilor parlamentari au dat un semn în sensul vederilor și dorinței lor, când au participat la adunarea dela Sovata, realitate pe care d-l Vlad a neglijat-o.

3. Grupul foștilor parlamentari și a unor fruntași ai partidului s-au prezentat din partea dlui Dr. Vlad acum o lună de zile la Banca Ardeleană din Orăștie și au rugat pe d-l Dr. Vlad în mod solemn să rămână în fruntea partidului și să ne conducă. Domnia Sa deși a văzut că unanimitatea îl roagă în acest sens totuș a declarat că înțelege că se solidarizează cu dl Vaida.

4. În 2 Aprilie s-au prezentat din partea centrului dnii Dr. Victor Deleu din Cluj și Dr. Ioan Pop din Alba-Iulia și l'au rugat să nu părăsească partidul.

5. În 2 Aprilie comitetul județean în unanimitate i-au exprimat încrederea și l'au rugat să nu părăsească partidul trimînd o delegație specială la Domnia Sa.

6. În 4 Aprilie s'a prezentat delegația oficioasă a comitetului județean la dl Dr. Vlad acasă și i-au adus devotamentul și încrederea întregului partid din județ numai să nu rupă partidul și să nu plece cu dl Vaida.

7. În ziua de 6 Aprilie dl dr. Aurel Vlad s'a întâlnit cu dl Iuliu Maniu în Alba-Iulia în casele dlui Ioan Pop pentru a conciliare a situației.

La toate acestea manifestări de dragoste, simpatie și devotament, dl dr. Vlad nu a răspuns, și a preferat să se despartă de tot ce a avut mai bun și mai devotat în acest județ.

Noi ne-am făcut deplin și ultima dorință morală față de dr. Aurel Vlad, care nu ne poate acuza că nu l'am prevenit și nu l-am arătat toate consecințele solidarizării sale cu politica dlui Vaida care în credința populară este o politică de lingurire și o politică odioasă tuturor celor care mai au cap și pot cugeta.

Şedința comitetului nostru jud.

„Comitetul executiv al organizației județene a partidului național-tărănesc a ținut ședință în Deva la 2 Aprilie 1935 sub președinția d-lui dr. Iustin Pop vice-președintele partidului și în prezența d-lui deputat dr. Victor Deleu delegatul conducerii centrale. Au fost prezenti dr. Emil Selariu, dr. Mihail Torea, dr. Leo Parasca, dr. Zeno Draia foști parlamentari, dr. Ieronym Atirescu fost prefect, dr. Gheorghe Dănilă, Victor Savu, Voican Gheorghe Brangă Nițu fost primari, dr. Alexandru Herlea, Lazăr Dăncoreanu, dr. I. Gora, Dionisie Ardeleanu, prof. Ciamașiu, col. Băncescu, preoții Marila, Medrea, Buglea, Socaciu, etc. În total au participat 13 de membri din comitetul executiv și alii numeroși fruntași.

„D. dr. Deleu după un vast expoziție politic aduce la cunoștință comitetului că vizitând pe d. dr. Aurel Vlad acesta l-a autorizat să comunice comitetului

că dorește ca întreaga organizație județeană să se solidarizeze în jurul d-lui vice-președinte Pop Iustin căruia îl revine dreptul conform statutelor să conducă organizația partidului.

D. Dr. Aurel Vlad a solicitat un timp de 3 zile în care își va lămuiri situația în partid.

Comitetul delegă o comisie care să ia contact cu d. dr. Aurel Vlad în scopul rămânerii d-sale în partid.

„Unanimitatea celor prezenti hotărășă să trimită scrisori omagiale d-lor I. Mihalache, I. Maniu și Mihai Popovici prin care să le aducă la cunoștință că organizația din județ Hunedoara rămâne întreagă și fără nici o fracțiune, credincioasă conducerii Centrale, programului și disciplinei de partid.

„Citirea scrisorilor omagiale a fost salutată cu aplauze în delung repetate”.

NUMERUSUL DLUI VAIDA ESTE IN CONTRA ROMANILOR

„Dl Vaida de când a ieșit pe față cu numerus său susține că numai el va ridica români în această țară, și numai numerus său le va da întărietate în toate ramurile de activitate, așa că în comerț, industrie și alte ramuri unde sunt mulți străini.

Idea care stă la baza numerusului este așa numita „proporționalitate etnică” care însemnează că dacă avem 15% maghiari, și 15% sași, și 15% evrei apoi aceste naționalități să se bucură de toate drepturile de-a face parte din conducerea, pe orice teren și în aceeași proporție numerică în care se află ca cetățeni ai țării față de populația dominantă.

Asifel ca să fim mai ușor înțeleși dăm un exemplu: dacă la un regiment sunt o sută de ofițeri, după numerusul dlui Vaida trebuie să fie 15 unguri, 15 sași și 15 evrei, deci mult

mai rău din punct de vedere românesc, decât este astăzi, — tot asemenea dacă într-un județ ca al nostru ar fi total 100 de judecători, sau 100 de ingineri, sau 100 medici, sau 100 profesori, sau 100 învățători apoi după numerusul dlui Vaida căte 45 dintre aceștia trebuie să fie unguri, sași și evrei.

In același sens s'a pronunțat și dl Nicolae Titulescu marele nostru ministru de externe.

„Iată de ce nu-i bun numerusul dlui Vaida, fiindcă el le dă prin lege anumite drepturi minoritarilor, drepturi pe care aceștia nu le au astăzi.

Partidul național tărănesc vrea ridicarea adăvărată a românilor în această țară prin programe și muncă construcțivă, și fără să dea drepturi prin lege minoritarilor să se bucurie de proporționalitatea dlui Vaida.

Prof. Nicolae Turdașan.

ȘTIRI:

Către lubiții noștri cetitori și prieteni.

Cu toții știm că o gazetă să ţine cu mari sacrificii materiale. Astfel noi cari ne considerăm o continuare a gazetei „Solia Dreptății” ca organ oficial al partidului național-țărănesc trimitem primele numere la toți foștii noștri cetitori. Ii rugăm însă pe toți să-și facă datoria față de gazetă și să achite abonamentul căci noi scoatem această gazetă cu mari sacrificii și cu mare luptă pentru existența ei materială.

Rugăm de-asemenea pe toți cetitorii să nu arunce această gazetă ci s-o dea din mâna în mâna, căci numai răspândind cele cuprinse în gazetă putem oțeli sufletele și putem servi idea pentru care luptăm.

Cu Dumnezeu înainte!

Alegerile de deputat din Ungaria. Alegerile parlamentare din Ungaria s-au terminat cu buiuța guvernului, care a luat mai mult de două treimi din scaunele de deputat. Dintre partidele de opoziție cel mai mulți deputați li îl are partidul micilor agricultori.

Lupta lor patru femei cu un perceptor. În fața Tribunalului din Cluj s'a desbatut în zilele trecute procesul celor patru femei, care au fost date în judecată pentru faptul, că nu au lăsat pe perceptor să ducă vaca sechestrată pentru dare. Pângerea perceptorului a fost, că atunci când el a luat vaca de funie, una dintre femei a ridicat la el sapa, iar celelalte trei au prins de funie și au smuls-o din mâna lui. Femea, care a ridicat la el sapa, o bătrână de 75 ani, a tăgăduit, că a ridicat sapa ca să-l lovească și a spus, că a luat sapa numai că să se razime de coada ei. Celelalte trei femei, mai Tânare, au recunoscut că au pus mâna pe funia cu care era legată vaca. Tribunalul nepărtându-se pe deplin lămuriri nici din spusele martofilor, pe bătrâna cu sapa a achitat-o, iar pe cele trei femei le-a pedepsit cu câte 200 lei amendă.

O lună se poate călători la București cu preț scăzut. Direcția generală a CFR. a facut cunoscut, că între 9 Mai și 9 Iunie, vreme de 4 săptămâni, oricine are dreptul să meargă la București din oricare parte a țării, plătind numai un pătrar de bilet. Călătoria cu prețul acesta nu se poate face însă în orice zi a săptămânii, ci numai în ziua premergătoare unei sărbători sau duminică, iar reîntoarcerea trebuie să se facă la 2-a zi după Dumineacă sau sărbătoare.

Zece ani închisoare pentru că și-a omorât nevasta. În toamna anului trecut locuitorul Ioan Timiș din comuna Borza, județul Maramureș și-a ucis soția, cu care trăise zece ani și dela care avea patru copii. La început, soțul ucigaș a tăgăduit omorul și a spus, că femeia și-a curmat singură viața, dar după ce n'a fost arestat, la apucat remușcarea și și-a recunoscut vină. Tribunalul judecându-

I-a osând la zece ani temniță. Timiș Ioan n-a făcut recurs împotriva hotărârii, spunând că vrea să îspășească pedepse și să dus astfel împăcat la închisoare.

Reducere de Paști pe Cfr. Direcția generală a Căilor ferate române face cunoscut că începând dela 26 Aprilie ora 12 din zi și până la 5 Maiu ora 24 (12 noaptea) se acordă o reducere generală de 50% pentru toți călătorii și la toate trenurile pe toate liniile Cfr. Călătoria se va face cu jumătate de bilet. Ultima plecare cu trenul cu această reducere se poate face cel mai târziu la 5 Maiu ora 24 noaptea.

S'a vândut biblioteca lui Barthou. Fostul ministru de externe al Franței: Louis Barthou, care a fost ucis de gloanțele ucigașilor la Marsilia, avea o bibliotecă foarte bogată și prețioasă. Această bibliotecă a fost vândută la licitație zilele trecute la Paris. Totalul sumei realizate din vânzarea acelei biblioteci se urcă la suma de 3 milioane 727 mii 750 franci, ceea ce în bani de ai noștri face cam 26 milioane Lei.

Se înțează un nou timbru. În parlament s'a depus o lege pentru înființarea unui nou timbru de 50 bani, numit „timbru cultural”. Noul timbru va fi întrebuințat alături de timbrul de aviație, pe scrisori și pe tot felul de acte. Venitul acestui timbru va fi întrebuințat de ministerul scoalelor pentru clădiri școlare și burse (ajutoare) elevilor săraci și sălii delă școalele statului.

Cărămizi din gunoaie. Un inginer german a reușit să transforme gunoaiele ce se adună de prin curțile caselor dela orașe într-un material de cădăt. S'a și înființat la Berlin o fabrică pentru transformarea gunoaierilor în asemenea cărămizi care se spune că ar fi mai bun chiar decât cărămidă de acum.

Franța pune în circulație bani de aur. Guvernul francez a hotărât să pună în circulație cât de curând monede de aur Noile monede aur vor avea greutate de 6 grame.

Legătoria de cărți și cartonagerie

D. Pardos

Orăștie

Execută tot felul de lucrări branșă hârtiei cu prețuri convenabile. Biblioteci se leagă luxos și prompt.

Restaurantul
„G. CIOCA“
din Orăștie

este cel mai înim local. Vinuri excelente și bucătărie bună. Se primește abonamente pentru prânz și cină în condiție cele mai avantajoase serviciu prompt.

Cea mai bine assortată
prăvălie de delicatessen
Bodega „Puiu“
a d-lui

Gherasim Ciolan

de unde se pot procura și comanda mărfuri de cea mai superioară calitate.

adresa: **BODEGA „PUIU“** Orăștie

M. GHIMUȘIANU
măestru ceașornicar

în edificiul Hotelului „Central“ din Orăștie. Primește la reparație tot felul de ceasornice și bijuterii cu prețuri convenabile.

LIBRĂRIA

Remus Branga

din Orăștie

este assortată cu tot felul de material de librerie, rechizite școlare, cărți didactice, literare și științifice, tablouri fotografice, material pentru mașinile de scris, schapirografe, stampile etc.

Prețurile cele mai mici.

Vizitați fără nici o obligație, marele assortiment al librăriei Branga din Orăștie.

Vizitați cu toții

RESTAURANTUL

„Boulevard“

al d-nei LUPAN
din Orăștie

unde găsiți o bucătărie bună și ieftină. Abonamente pentru prânz și cină cu prețurile cele mai ieftine. Vinuri excelente, serviciu prompt.

Cel mai confortabil hotel din Orăștie este

Hotelul “Central”

unde pe lângă prețuri moderate primiți o cameră bine mobilată și de-o curățenie exemplară. Tot acolo vă stau la dispoziție

Cafeneaua și Restaurantul de primul rang

Proprietatea: **SIMION GAVRILA**
hotelier și restaurator.

Faceți reclamă numai în
Gazeta
„Solia“

Tipografia „DECEBAL“

* din DEVA, Piața Unirii No. 16. *

execută tot felul de lucrări tipografice în cele mai avantajoase condiții, fiind provăzută cu tot felul de mașini necesare și instalată cu motoare electrice. Comenzile se adresează direct la tipografie.

Prețuri convenabile.